

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

ปัจจุบันปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนในประเทศไทยทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในทางลบ จนก่อให้เกิดปัญหาการใช้สารเสพติดและการกระทำผิดกฎหมายเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่เป็นวัยรุ่น นักเรียน นักศึกษา รวมทั้งประชาชนผู้ที่ใช้แรงงาน การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนมีผลกระทบต่อตัวเด็กและเยาวชนโดยตรง (เพียรชัยรัตน์ เงินงาม, 2551) นั่นคือ ทำให้เสียอนาคตและ โอกาสที่ดีทั้งในด้านการศึกษา การดำรงชีวิตอย่างปกติสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในสังคมที่มีประชากรหนาแน่นหรือแหล่งที่เป็นศูนย์กลางของธุรกิจที่มีความหลากหลาย หรือในย่านธุรกิจเกี่ยวกับการให้ความบันเทิง เช่น ในเมืองหลวงและปริมณฑลที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้จะเห็นว่าในพื้นที่ห่างไกลความเจริญและมีปัญหาในเรื่องความขัดแย้งด้านการเมือง หรือสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม จะส่งผลให้เด็กและเยาวชนขาดการพัฒนาทางการศึกษา ทำให้เด็กและเยาวชนมีเวลาว่าง ประกอบกับมีปัญหาด้านความเป็นอยู่ และมีสภาพครอบครัวที่ขาดความอบอุ่น ส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีแนวโน้มในการกระทำผิดและใช้สารเสพติดมากขึ้น (สุรศักดิ์ สุรินทร์แก้ว, 2546) ผลกระทบจากการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนทำให้เด็กและเยาวชนถูกดำเนินคดีโดยถูกนำตัวส่งสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน เมื่อเด็กเหล่านี้ได้รับการพิจารณาดีถึงที่สุด ส่วนหนึ่งจะได้รับการปล่อยตัว โดยไม่ได้รับโทษแต่อย่างใด แต่เด็กบางคนศาลมีคำพิพากษาปล่อยตัวแต่มีเงื่อนไขให้คุมความประพฤติโดยมีการกำหนดระยะเวลาและให้เด็กมารายงานตัวตามนัด เมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวเด็กและเยาวชนจะมีสภาพเป็นผู้บริสุทธิ์ สำหรับเด็กบางคนศาลมีคำพิพากษาให้ฝึกและอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขตต่างๆ บางครั้งศาลมีคำพิพากษาให้เด็กและเยาวชนเข้ารับการฝึกและอบรมในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัด เช่น กรณีสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดปัตตานี จำนวน 35 คน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครราชสีมาจำนวน 18 คน (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2552) สำหรับการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดและเยาวชนนั้นได้รับการปล่อยตัว เด็กและเยาวชนจะได้รับ “ใบบริสุทธิ์” เสมือนหนึ่งว่าเด็กและเยาวชนผู้นั้นไม่เคยกระทำผิดมาก่อน สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจะเป็นผู้ออก “ใบบริสุทธิ์” ซึ่งเป็นเอกสารที่ทางสถานพินิจฯ ออกให้เด็กและเยาวชนเมื่อคดีสิ้นสุดลง และ

แจ้งยังกองทะเบียนประวัติอาชญากรรมเพื่อให้ดำเนินการลบประวัติเด็กและเยาวชนเหล่านั้นออกจากสารบบประวัติอาชญากรรม ซึ่งจะมีผลทำให้เด็กและเยาวชนเมื่อพ้นคดีแล้วสามารถที่จะไปศึกษาต่อหรือสมัครเข้าทำงานในหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนได้ดังเช่นคนปกติ อย่างไรก็ตาม ปัญหาของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและถูกนำตัวเข้ารับการฝึกและอบรมในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนนับมีจำนวนเพิ่มขึ้นทำให้รัฐต้องศูนย์เสียงบประมาณในการพัฒนาเด็กและเยาวชนเหล่านี้จำนวนมาก

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต (จังหวัด) มีภารกิจในการฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนที่ศาลเยาวชนและครอบครัวมีคำพิพากษาให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเข้ารับการฝึกและอบรม โดยมีระยะเวลาแตกต่างกันตามแต่มูลเหตุแห่งคดีของเด็กและเยาวชนเหล่านั้น ทั้งนี้เด็กและเยาวชนต้องมีอายุระหว่างการเข้ารับการฝึกและอบรมไม่เกิน 24 ปีบริบูรณ์ ศูนย์ฝึกและอบรมมีการจัดที่พักอาศัย การจัดอาหาร การดูแลด้านการกินอยู่หลับนอนและการป้องกันมิให้เด็กและเยาวชนหลบหนี ศูนย์ฝึกและอบรมมีการจัดการศึกษา การพัฒนาพื้นฐานอาชีพ และการให้การปรึกษาทั้งรายบุคคลและแบบกลุ่ม ตลอดจนการให้การปรึกษากับครอบครัวของเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมมีกระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู การจัดกิจกรรมทักษะชีวิต ตลอดจนการสร้างให้เด็กและเยาวชนเหล่านั้นมีระเบียบวินัยและศีลธรรมอันดีเพื่อให้เด็กและเยาวชนเหล่านี้ปรับปรุงพฤติกรรมไปในทางที่ดีไม่กระทำผิดซ้ำอีก (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2553) ศูนย์ฝึกและอบรมมีการจัดให้มีพ่อบ้านประจำหอนอนเพื่อให้การแนะนำการให้คำปรึกษาเพื่อเด็กและเยาวชนจะได้ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม มีชีวิตอยู่ในหอนอนอย่างมีความสุขและมีระเบียบวินัยที่ดี โดยไม่คิดหลบหนีหรือมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวจนเป็นสาเหตุของความไม่สงบในหอนอน เด็กและเยาวชนมีความพร้อมเพื่อที่จะเข้ารับกระบวนการพัฒนาและบำบัดฟื้นฟูในด้านอื่นๆ ต่อไป ศูนย์ฝึกและอบรมมีฝ่ายให้การปรึกษาเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนเอง ตลอดจนการเจ็บป่วยทั้งกายและจิต โดยนักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์และพยาบาล นอกจากนี้ศูนย์ฝึกและอบรมจะต้องมีนักการศึกษาและฝ่ายฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อให้เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาการศึกษาและการฝึกอาชีพเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย ในการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชน ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจะต้องมีแผนการบำบัดฟื้นฟู ตลอดจนการประเมินความก้าวหน้าในการฝึกและอบรมระหว่างการฝึกและอบรมนี้เพื่อรายงานให้ศาลทราบ ตามกฎหมายของสหประชาชาติว่าด้วยการคุ้มครองเด็กและเยาวชนซึ่งถูกลิดรอนเสรีภาพ (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2552) เพื่อเด็กและเยาวชนเหล่านั้นเมื่อได้รับการปล่อยตัวจะได้มีโอกาสที่ดีและสามารถมีชีวิตอยู่ได้โดยไม่กระทำผิด ในการจัดกิจกรรมด้านการบำบัดฟื้นฟูและการพัฒนาจิตใจของเด็กและเยาวชนจะต้องมีการบูรณาการทักษะต่างๆ ให้มีความเหมาะสม เช่น การบูรณาการเกี่ยวกับทักษะชีวิต

การบูรณาการกิจกรรมด้านการสร้างความบันเทิงและสันตนาการต่างๆ เพื่อให้มีความหลากหลาย ซึ่งศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนจะต้องมีการพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน เหล่านี้อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันกับยุคของการเปลี่ยนแปลงที่ได้รับอิทธิพลจากการเปลี่ยนแปลง ด้านต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามกระแสโลก ทั้งนี้เพื่อเป็นการพัฒนาเด็กและเยาวชนโดยแท้จริง (แสงมาศ แป้นนางรอง, 2548)

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่จะเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง หากจำแนกตามอายุจะพบว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนมากจะมีอายุระหว่าง 15 ถึง 18 นอกจากนี้ยังพบว่าเด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 14 จะกระทำผิดน้อยกว่ากลุ่มแรกถึงหกเท่า (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2551) แสดงว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนมากเป็นเด็กและเยาวชนที่อยู่ระหว่างวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงและเป็นวัยวิกฤติที่กำลังแสวงหาเอกลักษณ์ของตัวเอง (พิชามญชุ์ วรินทกษะ, 2551) เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น รองลงมาคือระดับชั้นประถมศึกษา และอยู่ระหว่างการศึกษาในระดับชั้นอื่นๆ แต่มีบางส่วนที่ไม่ได้รับการศึกษา ส่วนสาเหตุแห่งการกระทำผิดส่วนใหญ่เกิดจากอิทธิพลของการคบเพื่อน รองลงมาเกิดจากสภาพครอบครัว และสภาพทางเศรษฐกิจ มีบางส่วนที่กระทำผิดโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ถูกชักจูงโดยบุคคลอื่น การทะเลาะวิวาท การเกิดความอึดอัดใจจึงนำไปสู่การกระทำผิด มีเด็กและเยาวชนจำนวนหนึ่งกระทำผิดเพราะสาเหตุจากความผิดปกติทางจิต และประการสุดท้ายคือกระทำผิดโดยสาเหตุอื่นๆ (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2552) เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดและถูกส่งตัวมายังสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนเมื่อศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดจะถูกส่งตัวมารับการฝึกและอบรมยังศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนเหล่านี้จะมีความผิดในฐานความผิดต่างๆ ที่มีจำนวนมากที่สุดได้แก่ฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ฐานความผิดเกี่ยวกับร่างกายและเกี่ยวกับอาวุธ ฐานความผิดเกี่ยวกับเพศ และเกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพชื่อเสียงและการปกครอง ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีฐานความผิดด้านอื่นๆ (กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2552) สำหรับเด็กและเยาวชนเหล่านี้หลังจากที่กระทำผิดและถูกดำเนินคดีปรากฏว่ามีจำนวนไม่น้อยที่กระทำผิดเพิ่มหรือมีการกระทำผิดซ้ำ หากนับรวมทั่วประเทศน่าจะมีจำนวนหลายพันคน และคดีที่มีการกระทำผิดซ้ำมากที่สุดได้แก่ คดีใช้สารเสพติดให้โทษ และรองลงมาคือ เด็กและเยาวชนคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน นอกจากนี้ก็มีฐานความผิดที่เกี่ยวกับอาวุธ และเกี่ยวกับเพศ และฐานความผิดอื่นๆ ข้อมูลเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในฐานข้อมูลของกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนมีข้อจำกัดบางประการกล่าวคือหากเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซึ่งมีอายุเกินสิบแปดปีบริบูรณ์ ข้อมูลในด้านการกระทำผิดซ้ำจะไปปรากฏอยู่ในฐานข้อมูลอื่น เช่น ฐานข้อมูลของเรือนจำ เด็กและเยาวชน

บางส่วน แม้ว่าได้ผ่านกระบวนการบำบัดฟื้นฟูแล้วยังกระทำผิดซ้ำอีก ซึ่งสันนิษฐานได้ว่า กระบวนการแก้ไข บำบัด ฟื้นฟู ไม่ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขพฤติกรรมเด็กและเยาวชนหรืออาจเป็นเพราะเด็กและเยาวชนนั้นกลับไปอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ได้รับความสนใจจากครอบครัว หรือสังคม มีการเรียนรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับการก่อคดี และการหลบหลีกการจับกุมตัว ของเจ้าหน้าที่ การไม่ได้รับการศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือการได้รับการชักจูงจากเพื่อน (สมถูด เวชยาวัจจมัย, 2543)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต่างๆ ในกลุ่มวัยรุ่นนั้น มีแนวคิดที่น่าสนใจคือ ทักษะชีวิต (Life Skills) ของวัยรุ่น ถึงแม้ว่าเขาเหล่านั้นจะมีความรู้ ทักษะดี และค่านิยม ที่เป็นปัจจัยสำคัญในการป้องกันสุขภาพที่เป็นปัญหาและมีผลทำให้บุคคลเกิดแรงจูงใจที่จะมีพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ก็ไม่สามารถคาดหวังว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีได้เสมอไป หากบุคคลนั้นขาดซึ่งทักษะชีวิต ที่จะช่วยเพิ่มขีดความสามารถของบุคคลให้กระทำหรือจัดการเกี่ยวกับความต้องการหรือสิ่งท้าทายในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ จนสามารถป้องกันพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้ ซึ่งทักษะชีวิตเป็นความสามารถของบุคคล ในการจัดการกับสิ่งกีดขวางต่างๆ รอบตัวในชีวิตประจำวันได้สำเร็จ เป็นความสามารถที่บุคคลสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้ ประสบการณ์และการฝึกฝนจนสามารถปรับตัวจนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ (สยามน เชื้อเจริญศักดิ์, 2547)

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดส่วนใหญ่ขาดวิธีการดำเนินชีวิตอย่างถูกต้อง ไม่มีแบบอย่างที่ดี ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่รู้สึกรับผิดชอบหรือขาดความภาคภูมิใจในตนเอง (Self Esteem) มีความอดทนต่ำ ขาดทักษะในการสื่อสาร มีภาวะทางอารมณ์อ่อนไหวง่าย ขาดเหตุผลในการตัดสินใจ และสุดท้ายไม่รู้จักรับผิดชอบและการต่อรองเมื่อถูกชักชวนให้กระทำผิด ดังนั้น ทักษะชีวิต เป็นความสามารถของบุคคล ซึ่งประกอบด้วยความรู้ และเจตคติในการแก้ปัญหาต่าง ๆ รอบตัวในสังคมปัจจุบัน และการเตรียมความพร้อมในการปรับตัวเองในอนาคต (นพวรรณ วงศ์วิชัยวัฒน์, 2547) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จะต้องสร้างความตระหนักรู้ในตนเอง มีความรับผิดชอบในตนเอง รู้จักทักษะในการตัดสินใจที่ดี มีทักษะในการปฏิเสธและการต่อรอง รู้จักทักษะในการแก้ไขปัญหาลักษณะต่างๆ รู้จักการจัดการกับอารมณ์ และ ทักษะในการป้องกันตนเอง ทั้งนี้เพื่อที่เด็กและเยาวชนเหล่านั้นจะได้ไม่กระทำผิดซ้ำ

การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม (Group Counseling) เป็นกระบวนการช่วยเหลือที่เริ่มต้นด้วยการที่สมาชิกเริ่มสำรวจตัวเอง เพื่อเปิดเผยความคิดหรือพฤติกรรมที่ส่งผลร้ายกับตนเอง ให้กับคนในกลุ่มได้ทราบ ผู้นำกลุ่มช่วยให้สมาชิกเข้าใจตนเองโดยสำรวจถึงข้อดีและข้อเสียของความคิดเห็นและพฤติกรรม ผู้นำกลุ่มช่วยให้สมาชิกพิจารณาทางเลือกในการแก้ไขปัญหานั้น นำไปทดลองปฏิบัติรายงานความคิดความรู้สึกที่เกิดขึ้นจากการกระทำใหม่ โดยกลุ่มจะให้ความสนับสนุน

ช่วยเหลือให้สมาชิกยึดมั่นกับข้อตกลงใจ (ดวงมณี จงรักษ์, 2550) การให้การปรึกษาแบบกลุ่มอาจเป็นกระบวนการในการให้การคำปรึกษาที่เน้นปัญหาซึ่งอาจเป็นเรื่องส่วนตัว ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาทางสังคม และอาชีพ โดยมีเป้าหมายในการป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น หรือการศึกษาที่มาของปัญหา และแนวทางในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนวิธีที่จะแก้ปัญหานั้นที่แท้จริงได้สำเร็จ กระบวนการให้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในระดับจิตสำนึก โดยเน้นความรู้สึก ความคิด และพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในกลุ่ม สมาชิกกลุ่มเป็นผู้ปรับตัวได้ดีในระดับหนึ่ง ผู้นำกลุ่มมีหน้าที่กำหนดกิจกรรมให้กับกลุ่ม สร้างบรรยากาศทางบวก เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ เอื้ออำนวยให้สมาชิกมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ให้ข้อมูลเพื่อนที่เป็นสมาชิกมีทางเลือกใหม่ของการแสดงพฤติกรรม สนับสนุนให้สมาชิกเรียนรู้จากประสบการณ์ที่เกิดขึ้น ไปปฏิบัติอย่างมีแผนการที่ดี ช่วยให้สมาชิกตระหนักรู้แผนการปัจจุบัน และกำหนดเป้าหมายส่วนตัวที่จะเป็นทิศทางของกลุ่มด้วย กลุ่มเป็นสถานที่จำลองของชีวิตจริง สมาชิกได้รับข้อมูลสะท้อนกลับระหว่างกัน ทำให้เข้าใจตนเองเพิ่มมากขึ้น สมาชิกได้รับความเข้าใจในเพื่อนสมาชิก และมีการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน (ดวงมณี จงรักษ์, 2550) กลุ่มการให้การปรึกษา ถูกจัดเข้าเป็นการจัดกิจกรรมที่สำคัญอันหนึ่งในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเนื่องจากกระบวนการกลุ่มทำให้เด็กและเยาวชนสามารถทำความเข้าใจกันระหว่างกลุ่ม ได้ดี การจัดกระบวนการกลุ่มมีหลายรูปแบบ เช่น กลุ่มการให้การปรึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต มีเป้าหมายในการป้องกันการกระทำผิดซ้ำในเด็กและเยาวชน (เพียงเพ็ญ เอี่ยมละออ, 2542) และกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน มีเป้าหมายเพื่อการเลิกใช้ยาเสพติด และการกระทำผิด (ชาระวี ศรีนนท์, 2546)

เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำส่วนใหญ่ เป็นผู้มีปัญหาทางด้านอารมณ์โดยทั่วไปเป็นคนอ่อนไหวอาจมีผลมาจากขาดความรัก ความอบอุ่น ความเอาใจใส่จากครอบครัว ไม่มีโอกาสใกล้ชิดกับบิดา มารดา กลายเป็นคนขาดความเชื่อมั่นในตนเองส่งผลให้ไม่มีความภาคภูมิใจในตนเองขาดความเป็นตัวของตัวเอง ขาดทักษะในการปฏิเสธและการต่อรองมัก ถูกชักจูงให้ทำ ความผิดได้ง่าย ปัจจัยทางด้านจิตใจมีผลทำให้เด็กและเยาวชนขาดความรู้สึกผิดชอบ ชั่วดี มีทัศนคติไม่ดีต่อเพื่อนมนุษย์และสังคม เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำมักไม่มีทักษะในการจัดการกับอารมณ์ที่ดี จะมีสภาพอารมณ์ รุนแรงใจร้อน วู่วาม โกรธ ระวังอารมณ์ไม่ได้ อารมณ์ไม่มั่นคง มีความรู้สึก ลังเลหรือไม่แน่ใจอยู่เสมอขาดทักษะในการตัดสินใจที่ดี เด็กและเยาวชน ที่กระทำผิดซ้ำมีบุคลิกภาพด้านชอบสังคม จิตใจอ่อนไหว ชอบจินตนาการ และมีวุฒิภาวะ ทางอารมณ์ต่ำ (บุษกร อรรถโกมล, 2547)

สำหรับการให้การปรึกษาแบบกลุ่มที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนั้น มีหลักเกณฑ์ว่า เด็กจะต้องได้รับความรักความอบอุ่น และมีโอกาสให้ความรักต่อผู้อื่นเป็นความต้องการของมนุษย์ การที่มนุษย์รู้สึกว่าคุณประสบความสำเร็จจะสร้าง

กำลังใจและกล้าสู้ปัญหา มนุษย์แต่ละคนมีความสามารถที่จะแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองมากกว่าการได้รับอิทธิพลจากผู้อื่นและสิ่งแวดล้อม มนุษย์มีแรงจูงใจที่จะรับผิดชอบโดยตนเองแต่ก็มีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่นด้วย กระบวนการให้การปรึกษาแบบกลุ่มจึงมีความจำเป็น (พนม เกตุมาน, 2552) ผู้นำและสมาชิกกลุ่มให้ความสำคัญในประเด็นต่างๆ เช่น การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน การให้กำลังใจและแสดงออกทางบวกและเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสารและความร่วมมือ การสำรวจตัวเองในกิจกรรมทางศิลปะบำบัด เพื่อเพิ่มความเข้าใจระหว่างตนเองเพิ่มขึ้น (ดวงมณี จงรักษ์, 2550)

จากการทบทวนเอกสารพบว่า การให้การปรึกษาแบบกลุ่มประสบความสำเร็จกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดขอนแก่นที่ผ่านการให้การปรึกษาแบบกลุ่มมีอัตราโทษคดีเพิ่มมากขึ้นหลายด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านกิจกรรมที่แสดงออก ด้านการวิพากษ์วิจารณ์ตนเอง ด้านความพึงพอใจตนเอง ด้านส่วนตัว ด้านความเป็นเอกลักษณ์ ด้านสังคม ด้านครอบครัวและด้านศีลธรรมจรรยา (บุญนะ บุญเยี่ยมยิ่ง, 2550)

จากการศึกษาในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ หลังจากที่ได้เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้ได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม พบว่ามีคะแนนทักษะชีวิต ในด้านการเห็นคุณค่าในตนเอง การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล การปฏิเสธต่อรอง และการจัดการกับอารมณ์ สูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่าเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ ที่ไม่ได้รับการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม (เพียงเพ็ญ เอี่ยมละออ, 2542)

ผลของการให้การปรึกษากลับกับทักษะชีวิต เพื่อป้องกันปัญหาต่าง ๆ ในวัยรุ่น ผลการศึกษาพบว่า การให้การปรึกษาทักษะชีวิต สามารถที่จะลด ปรับเปลี่ยนหรือป้องกันพฤติกรรมทั้ง 4 อย่างในวัยรุ่น คือ มีทักษะการตัดสินใจที่ดีต่อการป้องกันการตั้งครรภ์โดยไม่ตั้งใจ มีการจัดการกับอารมณ์ที่ดีด้วยการลดความเครียด มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองมากขึ้น ไม่รู้สึกว่าคุณถูกสังคมทอดทิ้ง และสามารถมีทักษะในการปฏิเสธต่อการช่วยจากจากสังคมภายนอกด้วยการลดและเลิกพฤติกรรมการสูบบุหรี่ การใช้จ่ายและดื่มแอลกอฮอล์ (เอี่ยมพร เทพแจ่มใส, 2548)

จากการศึกษาวิชาการด้านอื่นๆ ที่จะส่งเสริมให้กระบวนการให้การปรึกษาแบบกลุ่มมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นพบว่า การใช้วิธีการนำดนตรีเข้ามามีส่วนร่วมจะสามารถทำให้การปรึกษาแบบกลุ่มได้ผลดียิ่งขึ้นและจะส่งเสริมให้การเยียวยาหรือการบำบัดฟื้นฟูได้มากขึ้นเช่นกัน (Felicity, 2001) โดยอาศัยหลักการเดียวกันกับวิธีการดนตรีบำบัด (Music Therapy) คำนี้มาจากคำว่า “ดนตรี” หรือ “Music” และ “การบำบัด” หรือ “Therapy” ดนตรี (Music) คือ ลักษณะของเสียงที่ได้รับการจัดเรียบเรียงไว้อย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย โดยมีแบบแผน และ โครงสร้างชัดเจน สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ 3 ด้านใหญ่ๆ คือ เพื่อความสุนทรีย์ เพื่อการบำบัดรักษา และเพื่อการศึกษา ดนตรี มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย จิตใจ และการทำงานของสมองในหลายๆ ด้าน จากการศึกษาวิจัยพบว่า ผลของดนตรีต่อร่างกาย สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของอัตราการทำงานของ

อัตราการเต้นของชีพจร ความดันโลหิต การตอบสนองของม่านตา ความตึงตัวของกล้ามเนื้อ และการไหลเวียนเลือด ผลของคนตรีต่อจิตใจและสมอง สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของ อารมณ์ สติสัมปชัญญะ จินตนาการ การรับรู้สภาพความเป็นจริง และการสื่อสารทางอวัจนภาษา (Davis, 1992)

ดนตรีมีบทบาทในประวัติศาสตร์ทางการแพทย์มาตั้งแต่ยุคอริสโตเติลและเพลโต ในสมัยสงครามโลกทั้งสองครั้ง นักดนตรีทั้งอาชีพและอาสาสมัครมีส่วนช่วยเหลือทหารผ่านศึกอย่างมาก จนกระทั่งแพทย์ที่ให้การดูแลทหารผ่านศึกได้ร้องขอให้จ้างนักดนตรี มาช่วยในการรักษาฟื้นฟูสภาพกายและใจของเหล่าทหารผ่านศึก หลังจากนั้นดนตรีบำบัดได้มีความก้าวหน้าต่อมาจนพัฒนาเป็นหลักสูตรการศึกษา ครั้งแรกที่ Michigan State University เมื่อปี ค.ศ.1944 และได้มีการก่อตั้ง American Music Therapy Association (AMTA) ในปี 1998 และได้ให้คำนิยามเกี่ยวกับอาชีพของนักดนตรีบำบัดไว้ดังนี้ “นักดนตรีบำบัด คือ อาชีพที่ทำงานเกี่ยวกับสุขภาพ โดยนำเอาดนตรีมาใช้เพื่อตอบสนองความต้องการทางกายทางอารมณ์ การรับรู้ และความต้องการทางสังคมของคนทุกวัย นักดนตรีบำบัดจะใช้เครื่องดนตรีและการร้องเพลงช่วยในการบำบัดแม้ผู้รับการบำบัดจะไม่ใช่คนตรีมาก่อน และหลังจากการได้รับการประเมินความสนใจและความต้องการแล้ว นักดนตรีบำบัดก็จะดำเนินการบำบัดรักษาไปพร้อมๆ กับทีมงานอื่นที่มาจากหลายๆ สาขาเพื่อให้การบำบัดรักษาเป็นไปอย่างต่อเนื่อง” (Kim, 2004) ดนตรีบำบัด คือ การนำดนตรี และกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีมาใช้ประกอบเพื่อการสร้างแรงจูงใจให้เกิดผลในด้านต่างๆ ที่ไม่เกี่ยวเนื่องกับดนตรี (Aigen, 2005) ตัวอย่างเช่น นักดนตรีบำบัดอาจใช้ความชำนาญส่วนตัวในฐานะนักดนตรี ร่วมกับ แพทย์ นักวิจัย นักจิตวิทยา เพื่อสร้างสรรค์ทักษะการเปลี่ยนแปลงทางการเรียนรู้ ทางกายภาพ การสื่อสาร สังคม และอารมณ์ของผู้ที่เข้ารับการบำบัด ผู้ที่สามารถใช้ประโยชน์จากดนตรีบำบัดได้ ได้แก่ เด็ก วัยรุ่น ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุที่มีปัญหาทางกาย ทางใจหรือมีปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาการด้านการเรียนรู้ คนทั่วไปสามารถใช้ดนตรีบำบัดเพื่อลดความเครียดได้ เช่น การตีกลอง หรือเครื่องเคาะจังหวะ การฝึกเทคนิคการผ่อนคลายระหว่างการบำบัด การออกกำลังกายพร้อมกับดนตรีบำบัด หรือแม้แต่การคลอดบุตร โดยใช้ดนตรีบำบัดร่วมด้วย ดนตรี ช่วยกระตุ้นพัฒนาการในเด็ก ปกติได้โดยการผ่อนคลายความตึงเครียด เพิ่มความสุขและความมั่นใจ เตรียมเด็กให้พร้อมจะเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ โดยการฝึกประสาทหูให้รับฟังเสียงที่สูง ต่ำ เรียนรู้การสร้างจินตนาการตามเสียงและจังหวะเพลง เรียนรู้การฟัง และการฝึกการทำความเข้าใจจากการสื่อสารกับครู ฝึกการเคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะเพลง การแสดงออกทางสีหน้าร่วมไปกับการเรียนรู้การเข้าสังคมและการทำงาน ร่วมกันกับเพื่อนร่วมชั้น เรียนรู้การฝึกความอดทนและรอคอยของตัวเอง รู้จักการควบคุมอารมณ์ที่เหมาะสม และรู้จักการปลดปล่อย และระบายอารมณ์ เพื่อช่วยลดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ดนตรีบำบัด เป็นสาขาหนึ่งที่จัดให้มีขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านต่างๆ

ให้เด็กมีพัฒนาการในทุกๆ ด้านดีขึ้น เช่น ด้านอารมณ์ ด้านสังคม ด้านการสื่อสาร เป็นต้น และเพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดให้เด็กได้มีความร่าเริง สนุกสนาน มีอารมณ์เบิกบานแจ่มใส อีกทั้งยังช่วยปรับเปลี่ยน หรือลดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของเด็กอีกด้วย (Arnason, 2002)

ดนตรีบำบัด หมายถึง การใช้ดนตรีช่วยในการบำบัดคนเพื่อให้คนผู้ที่มีปัญหาด้านสุขภาพทั้งทางกายหรือทางจิต ให้กลับมามีสุขภาพที่ดีขึ้น มีการซ่อมแซม พัฒนา และหายเป็นปกติ คือการบำบัดดังกล่าวเกิดจากระบบการทำงานของดนตรี (William, 2009) นำดนตรีมาใช้เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการบำบัด โดยมีวัตถุประสงค์คือ การพัฒนาสุขภาพทางกายและทางจิตด้วยการรักษาเพื่อการทำให้กลับคืนสู่สภาพปกติ นักดนตรีบำบัดจะดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการบำบัดที่จะนำมาใช้ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เข้ารับการบำบัด ด้วยการ ใช้กิจกรรมทางดนตรีเพื่อช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในบุคคลในทางที่ดีและส่งผลให้มีการปรับตัวให้เข้ากับสังคมอย่างเหมาะสม ซึ่งผลการดำเนินการจัดกิจกรรมเหล่านี้ที่นักดนตรีบำบัด ได้มีการวิเคราะห์ปัญหาต่างๆ ของผู้ที่เข้ารับการบำบัดจากทีมงานผู้เชี่ยวชาญด้านดนตรีบำบัด การดำเนินการดังกล่าว ได้มีการวางแผน และการติดตามผลในการจัดกิจกรรมบำบัดรักษาซึ่งอาจจะมีการประเมินถึงการจัดกระบวนการต่างๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ของการบำบัดด้วย(Michael, 2009)

ความหมายของดนตรีบำบัดจะมีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของผู้คนในแต่ละสังคม ต่างค่านิยม และวัฒนธรรม ขณะเดียวกันลักษณะของดนตรีบำบัดก็มีความหลากหลายทั้งขึ้นอยู่กับค่านิยมของนักดนตรีบำบัด หรือ ปรัชญาการบำบัด การฝึกอบรม การจัดระบบของคลินิก และภูมิหลังทางวัฒนธรรมดนตรีบำบัดคือวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์เป็นวิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่มีเป้าหมายหลักคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้รับบริการ ที่มีพฤติกรรมที่ไม่เป็นที่ต้องการ ไม่สะดวกสบาย และสุขภาพไม่ดี เงื่อนไขก็คือการให้เกิดการพัฒนาที่ดีขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางบวก ซึ่งดนตรีสามารถใช้ให้เกิดการพัฒนาที่สำคัญแก่ผู้คนในการสร้างทักษะชีวิต ด้านการสื่อสาร การจัดการทางวิชาการ การขัดเกลานิสัยที่หยาบกระด้าง การช่วยพัฒนาการเคลื่อนไหวร่างกาย พัฒนาทักษะทางสังคม และการพัฒนาอารมณ์ได้ซึ่งแนวความคิดเกี่ยวกับการใช้ดนตรีในการบำบัดนั้นเพราะดนตรีมีอิทธิพลโดยตรงที่กระตุ้นร่างกายและจิตใจมนุษย์ได้ดีที่สุด (Gfeller และคณะ, 2009)

จากการศึกษาเกี่ยวกับการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด สิ่งที่สำคัญในการจัดระบบการบำบัดฟื้นฟู ได้แก่ การให้การปรึกษาแบบรายบุคคลและแบบกลุ่ม ตลอดจนการให้การปรึกษารอบครัว นอกจากนี้ยังมีการให้การปรึกษาแบบกลุ่มทักษะชีวิตให้กับเด็กและเยาวชน การจัดกิจกรรมด้านการเยียวยาจิตใจโดยใช้วิธีการของศิลปะบำบัด หรือดนตรีบำบัดอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งการจัดการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต มีหลายผลงานที่ได้ดำเนินการศึกษา

ซึ่งทั้งหมดสามารถส่งผลให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น จากการศึกษางานวิจัยที่ผ่านมายังไม่ปรากฏว่ามีงานวิจัยที่ดำเนินการศึกษาหรือทดลองเกี่ยวกับการใช้ดนตรีในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน หรือการนำกิจกรรมดนตรีเพื่อการส่งเสริมการให้การศึกษาแบบกลุ่มแต่อย่างใด

การผสมผสานกิจกรรมดนตรีเพื่อการบำบัดในทางการแพทย์หรือการศึกษานั้นใช้กันอย่างแพร่หลาย แต่ยังไม่ปรากฏว่ามีกรณีการนำวิธีการนี้มาใช้ในการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมาก่อน ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะคิดรูปแบบการบำบัดฟื้นฟู โดยนำกิจกรรมดนตรีมาผสมผสานกับการให้การศึกษาแบบกลุ่ม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบำบัดฟื้นฟูเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ทั้งนี้ผู้วิจัยตั้งคำถามใจหายไว้ว่า ระดับคะแนนทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนที่ได้รับการศึกษาแบบกลุ่มจะแตกต่างกับกลุ่มผสมผสานกิจกรรมดนตรีหรือไม่ นอกจากนี้ลักษณะของการกระทำผิดที่มีความแตกต่างกันระหว่างพฤติกรรมในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมกระทำผิดแบบรุนแรงและ พฤติกรรมกระทำผิดแบบไม่รุนแรง น่าจะส่งผลต่อระดับคะแนนทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนทั้งสองกลุ่มด้วย คือ กลุ่มการให้การศึกษาทั้งการให้การศึกษาแบบกลุ่ม และกลุ่มผสมผสานกิจกรรมดนตรี

ปัญหาในการวิจัย

1. ผู้วิจัยสงสัยว่าถ้านำกิจกรรมทางดนตรีมาผสมผสานในการให้การศึกษาแล้วจะสามารถเพิ่มทักษะชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนได้ดีกว่าการให้การศึกษาแบบกลุ่มที่มีอยู่แล้วหรือไม่อย่างไร
2. ระดับการกระทำผิดแบบรุนแรงและแบบไม่รุนแรง ของเด็กและเยาวชน มีผลต่อทักษะชีวิตหรือไม่ อย่างไร
3. จะมีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างวิธีการให้การศึกษา กับระดับความรุนแรงในการกระทำผิดของเด็กและเยาวชนหรือไม่
4. สงสัยว่าเมื่อหยุดการทดลองไปแล้ว 1 เดือน เด็กและเยาวชนยังมีทักษะชีวิตคงอยู่หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาผลการใช้ “แผนการให้การปรึกษาแบบกลุ่มและแผนการผสมผสานกิจกรรมดนตรี” ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยศึกษาผลที่เกิดกับการพัฒนาทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมดังนี้

1. เพื่อพัฒนาวิธีการบำบัดฟื้นฟูแบบการผสมผสานกิจกรรมดนตรี ในการส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างกลุ่มที่ใช้การผสมผสานกิจกรรมดนตรี กับการให้การปรึกษาแบบกลุ่ม
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ระหว่างกลุ่มพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดแบบรุนแรงกับกลุ่มการกระทำผิดแบบไม่รุนแรง
4. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์กันระหว่างวิธีให้การปรึกษา กับระดับความรุนแรงของพฤติกรรมกรรมการกระทำผิด กับผลของทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนในแต่ละรายองค์ประกอบ
5. เพื่อศึกษาความคงอยู่ของทักษะชีวิตเด็กและเยาวชนหลังจากหยุดการทดลองไปแล้ว 1 เดือน

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของประชากร

1. ประชากร ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครศรีธรรมราช ที่มีอายุตั้งแต่ 14 -18 ปี จำนวน 90 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เด็กและเยาวชนที่ผู้วิจัยได้คัดเลือกจากคดีต่างๆ โดยมีคำพิพากษาของศาลตัดสินให้ฝึกและอบรมและมีการฝึกและอบรมแล้วระยะหนึ่งและเหลือระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี ก่อนที่จะได้รับการปล่อยตัว จำนวนทั้งสิ้น 60 คน แล้วคัดเลือกโดยสัดส่วนของคดีที่ไม่มีความแตกต่างกัน ของแต่ละกลุ่ม โดยแบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่มๆละ 30 คน คือ กลุ่มที่มีลักษณะการกระทำความผิดแบบรุนแรงจำนวน 30 คน และกลุ่มที่มีลักษณะการกระทำความผิดแบบไม่รุนแรงจำนวน 30 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษามี 2 ประเภท คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรอิสระมี 2 ประเภทได้แก่

3.1.1 ตัวแปรอิสระที่เป็นตัวแปรจัดประเภทมี 2 ตัว ได้แก่ระดับการกระทำ
ความผิดของเด็กและเยาวชน

ก. กลุ่มที่มีลักษณะพฤติกรรมในการกระทำความผิดแบบรุนแรง

ข. กลุ่มที่มีลักษณะพฤติกรรมในการกระทำความผิดแบบไม่รุนแรง

3.1.2 ตัวแปรที่ถูกจัดกระทำ มี 2 ตัว ได้แก่วิธีการบำบัด

ก. การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม

ข. การผสมผสานกิจกรรมดนตรี

3.2. ตัวแปรตาม ได้แก่ผลคะแนนทักษะทักษะชีวิต 4 ด้านของเด็กและเยาวชน

ก. การเห็นคุณค่าในตนเอง

ข. การจัดการกับอารมณ์

ค. การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

ง. การปฏิเสธและการต่อรอง

จ. รวม ทั้ง 4 ด้าน

ขอบเขตของเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง (Quasi - Experimental Research) โดยกำหนดเนื้อหาการใช้กิจกรรมระหว่าง การให้การปรึกษาแบบกลุ่ม และการใช้วิธีการผสมผสานกิจกรรมดนตรีที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความตระหนักรู้ เห็นคุณค่าในตนเอง เด็กและเยาวชน มีขบวนการคิดอย่างมีเหตุผลในการพิจารณาเลือกทางปฏิบัติในสถานการณ์หนึ่งอย่างเป็นขั้นตอน และการตัดสินใจเลือกทางที่ดี การมีภูมิคุ้มกันที่ดี กล่าวคือ การรู้จักการปฏิเสธและการต่อรองเมื่อ ถูกชักจูงให้กระทำผิดรวมถึงการรู้จักการบริหารอารมณ์เมื่อมีภาวะเครียด กิจกรรมต่างๆ ได้ส่งเสริมการเรียนรู้ที่ได้รับความรู้และความบันเทิงเพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้และการสร้างความสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อพัฒนาไปสู่การเลือกทางการดำเนินชีวิตใหม่ที่จะไม่กระทำผิดซ้ำในอนาคตของเด็กและเยาวชนในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครศรีธรรมราช

สมมุติฐานทางการวิจัย

1. คะแนนทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนให้การศึกษาแบบกลุ่มผสมผสานกิจกรรมดนตรีสูงกว่าคะแนนทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนการให้การศึกษาแบบกลุ่ม
2. คะแนนทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนกลุ่มที่มีลักษณะพฤติกรรมกระทำผิดแบบไม่รุนแรงมีความแตกต่างกับคะแนนทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชนกลุ่มที่มีลักษณะพฤติกรรมกระทำผิดแบบรุนแรง ทั้งสองกลุ่มคือการศึกษาแบบกลุ่มและการให้การศึกษาแบบผสมผสานกิจกรรมดนตรี

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การให้การศึกษาแบบกลุ่ม หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือหรือพัฒนาบุคคล โดยมุ่งให้สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสในการสำรวจตัวเอง ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยจัดสถานการณ์ให้สมาชิกกลุ่ม เกิดความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติ สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มขีดความสามารถ อันนำไปสู่เป้าหมายของชีวิตที่ดี สร้างการพัฒนางอกงามทางจิตใจ และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ปรารถนา โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จะได้รับการให้การศึกษาแบบกลุ่มจำนวน 18 ครั้งๆละ 1 ชั่วโมง 30 นาที สัปดาห์ละ 4 ครั้งมีรายละเอียดดังนี้

- 1.1 ครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศ
- 1.2 ครั้งที่ 2 - 5 การเห็นคุณค่าในตนเอง
- 1.3 ครั้งที่ 6 - 9 การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
- 1.4 ครั้งที่ 10 - 13 การปฏิเสธและการต่อรอง
- 1.5 ครั้งที่ 14 - 17 การจัดการกับอารมณ์
- 1.6 ครั้งที่ 18 การยุติการให้การศึกษา

2. การผสมผสานกิจกรรมดนตรี หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือหรือพัฒนาบุคคล โดยมุ่งให้สมาชิกกลุ่มได้มีโอกาสในการสำรวจตัวเอง ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยจัดสถานการณ์ให้สมาชิกกลุ่ม เกิดความพยายามที่จะปรับเปลี่ยนทัศนคติ สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มขีดขีดความสามารถ อันนำไปสู่เป้าหมายของชีวิตที่ดี สร้างการพัฒนางอกงามทางจิตใจ และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ปรารถนา โดยใช้กิจกรรมทางดนตรีเสริมได้แก่การฟังเพลงบรรเลง การวิเคราะห์ความหมายจากจากเนื้อหาคาถาของบทเพลงที่นำมาประกอบกิจกรรม การให้เล่นเครื่องดนตรีอย่างง่ายเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและการเคลื่อนไหวร่างกาย

ตามเพลงบรรเลง ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสนุกสนาน และการผ่อนคลายตลอดถึงการสร้างความบันเทิงอย่างมีส่วนร่วม เป็นการส่งเสริมบรรยากาศของการเรียนรู้และส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างสมาชิกกลุ่มได้มากขึ้น โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำผิด จะได้รับการให้การปรึกษาแบบกลุ่มที่มีกิจกรรมดนตรีร่วมจำนวน 18 ครั้งๆละ 1 ชั่วโมง 30 นาที สัปดาห์ละ 4 ครั้ง

- 2.1 ครั้งที่ 1 การปฐมนิเทศ
- 2.2 ครั้งที่ 2 - 5 การเห็นคุณค่าในตนเอง
- 2.3 ครั้งที่ 6 - 9 การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล
- 2.4 ครั้งที่ 10 - 13 การปฏิเสธและการต่อรอง
- 2.5 ครั้งที่ 14 - 17 การจัดการกับอารมณ์
- 2.6 ครั้งที่ 18 การยุติการให้การปรึกษา

3. ทักษะชีวิต หมายถึงกระบวนการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกลุ่มตามบริบทที่มี

องค์ประกอบของทักษะชีวิต 4 ด้าน โดยเน้นการเรียนรู้จากการมีปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม ให้สมาชิกกลุ่มได้สำรวจ รู้จักเข้าใจตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีการตัดสินใจที่เหมาะสม มีความมั่นคงทางอารมณ์ เป็นต้น ซึ่งประเมินได้จาก แบบวัดทักษะชีวิตในการประเมิน โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้านคือ

3.1 การเห็นคุณค่าในตนเอง หมายถึง ความรู้สึกที่เกิดจากการประเมินตนเองว่ามีคุณค่า เป็นที่ยอมรับของตนเองและผู้อื่น มีความรับผิดชอบและมีความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กและเยาวชน

3.2 การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล หมายถึง กระบวนการคิดและการแก้ปัญหาของเด็กและเยาวชน ต่อการตัดสินใจ ทางเลือกกระทำอย่างมีขั้นตอน ได้แก่การรับรู้ปัญหา การกำหนดทางเลือกที่จะตัดสินใจ การวิเคราะห์ผลดีผลเสีย การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีและเหมาะสมที่สุด และการแก้ไขข้อเสียที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจนั้น ๆ

3.3 การปฏิเสธต่อรอง หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสามารถของเด็กและเยาวชน โดยใช้การสื่อสารท่าทาง คำพูด และน้ำเสียง หรือการเจรจาต่อรองเพื่อบ่งบอกถึงความต้องการ และแสดงความตั้งใจที่จะปฏิเสธการชักชวนอย่างชัดเจน ที่จะไม่กระทำในสิ่งที่ตนเองไม่เห็นด้วย

3.4 การจัดการกับอารมณ์ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออก ถึงความมั่นคงทางจิตใจและความสามารถในการควบคุมอารมณ์ของเด็กและเยาวชน ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ได้อย่างเป็นขั้นตอน คือ การสำรวจอารมณ์ หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้น การคาดการณ์ผลดีผลเสียของการแสดงอารมณ์ การควบคุมอารมณ์ด้วยวิธีต่างๆ และการสำรวจอารมณ์ หรือความรู้สึกของตนเอง

4. การกระทำคามผิดของเด็กและเยาวชน หมายถึง ผลการจำแนกเด็กและเยาวชน จากคณะสาขาวิชาชีพของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ พยาบาลวิชาชีพ และนักวิชาการอบรมและฝึก วิชาชีพ ผลการจำแนกมี 2 ระดับ ได้แก่

4.1 ระดับการกระทำคามผิดที่มีลักษณะพฤติกรรมแบบไม่รุนแรง หมายถึง เด็กและเยาวชนที่มีพฤติกรรมในการกระทำคามผิดมีลักษณะไม่ซับซ้อนและได้รับคำพิพากษาจาก ศาลให้ได้รับการฝึกและอบรมไม่เกิน 2 ปี

4.2 ระดับการกระทำคามผิดที่มีลักษณะพฤติกรรมแบบรุนแรง หมายถึง เด็ก และเยาวชนมีพฤติกรรมในการกระทำคามผิดลักษณะที่ซับซ้อนรุนแรงและได้รับคำพิพากษาจาก ศาลให้รับการฝึกและอบรมมากกว่า 2 ปีขึ้นไป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การวิจัยในครั้งนี้เด็กและเยาวชนที่เกี่ยวข้องจะได้รับประโยชน์ 2 ประการคือ

1. เด็กและเยาวชนได้รับการพัฒนาจิตใจ ความคิด และมีทักษะชีวิตที่ดีขึ้น
2. ได้แผนการจัดกิจกรรมให้การปรึกษาแบบกลุ่มและการผสมผสานกิจกรรม

ดนตรี เพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตของเด็กและเยาวชน ความรู้และแผนการจัดกิจกรรมในการส่งเสริม ทักษะชีวิตให้กับเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดข้างต้น จะเป็นประโยชน์ต่อนักบำบัดฟื้นฟูเด็กและ เยาวชน นักการศึกษา ตลอดจนบุคคลและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดนโยบาย และ การนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อไป

กรอบความคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

